

Returadresse:

Land By og Kultur, Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Sagsbehandler

Lene Moth

Direkte telefon

99 74 13 54

E-post

lene.moth@rksk.dk

Dato

4. oktober 2022

Sagsnummer

22-009386

Motivation for ansøgning Kystvandråd Ringkøbing Fjord

Ringkøbing Fjord er en slusefjord. Styringen af vandgennemstrømningen mellem fjorden og Vesterhavet har afgørende betydning for afvandingsforholdene omkring fjorden, vandstanden på strandengene og derudover for saltholdigheden og biologien i fjorden.

Styringen af slusen har dermed også stor indvirkning på fugle- og fiskelivet omkring, på og i fjorden.

En god og tæt udbredelse af blomsterplanter er et vigtigt element i et velfungerende økosystem i fjorden, fordi de har flere funktioner. De tjener som fødegrundlag for ikke bare fugle som knopsvaner, flere arter af gæs og ænder samt blishøns, men også for fisk, og de tjener som skjule- og levested for mange arter af fisk og fiskeyngel samt mange arter af smådyr. Desuden er de med til at holde på sedimentet og henfaldende organisk materiale på bunden, så det ikke hvirvles op i vandfasen og gør vandet uklart.

Bunden af Ringkøbing Fjord indeholder nemlig store mængder organiske og mineralske partikler. Når det blæser, hvirvles (resuspension) partiklerne let op i vandet og gør vandet uklart. Ringkøbing Fjord er lavvandet og meget vindeksponeret. Vandplanter, som ålegræs, danner store skove under vandet og har en dæmpende effekt på denne ophvirvling. De øger endvidere bundfældningen af partikler og bidrager dermed til at holde vandet klart til gavn for deres egen vækst og udbredelse.

I relation til Vandrammedirektivet og de danske vandområdeplaner, er det afgørende at saltholdigheden muliggør opretholdelsen af en population af sandmuslinger. Muslingerne filtrerer vandet i fjorden for alger, hvilket er afgørende for, om fjorden er klar-vandet eller grøn/grumset. Sandmuslingernes filtration af planktonalger (indtrådte efter systemskiftet i 1995/96 ([beskrevet videnskabeligt af Kjærulf 2008](#))) betyder at eutrofieringen af fjorden i dag primært udtrykkes ved mængden af søsalat i fjorden, samt trådalger og epifytter på bundbundvegetationen. Sammenhængen mellem fjordens tilstand og tilførslen af næringsstoffer er således ikke tilstrækkeligt belyst i vandområdeplanerne, hvor der er fokus på klorofyl-a (proxy for planktonalger), mens det egentlige udtryk for eutrofiering - søsalat mv, - ikke er beskrevet.

Eksemplet fra Ringkøbing Fjord demonstrerer, at de i Vandområdeplanerne anvendte fjordmodeller, som kobler tilførsel af kvælstof med klorofyl-a koncentrationen og med sigtdybden kunne være lagt an på en hel anden måde, hvis der havde været en indledende diskussion af det grundlæggende økologiske system i fjorden.

Diskussionen om de mange forhold, der påvirkes af slusedriften, er ikke ny. Den har pågået i mange år i eksempelvis Sluseudvalget og i pressen, og var også et stort emne for det daværende Ringkøbing

Amt. Rapport om fjordens tilstand udarbejdet af SEGES i 2018 samlede samme år stor tilslutning til en konference og diskussion omkring fjordens tilstand.

I flere høringssvar har både kommuner og landboforeninger påpeget nødvendigheden af, at inddrage lokale forhold i vandplanlægningen.

Vi har en lang tradition for lokalt samarbejde omkring Ringkøbing Fjord. Vestjysk Landboforening og Ringkøbing-Skjern kommune har igennem de seneste 12 år haft en fælles ansat projektmedarbejder, der bla. har haft sekretærfunktion i vandradsarbejdet. Vi har desuden siden 2018 haft et oplandssamarbejde omkring Ringkøbing Fjord med 2 konferencer/møder afholdt i Kloster med deltagelse af de samme interessenter som nu indgår i Kystvandrådet.

Med oprettelse af kystvandråd og en lokal tilgang til vandplanlægning er der åbnet en mulighed for, at man lokalt kan undersøge, hvordan oplandet, fjorden og slusen spiller sammen, og man kan få belyst, hvordan vi i fællesskab opnår målopfyldelse i fjorden på det rette faglige grundlag. Det opfylder et meget stort ønske blandt lokale myndigheder, landbrug, fiskere, grønne organisationer, forsyninger og andre interessenter i oplandet til Ringkøbing Fjord.